

به نام خدا

پژوهشها نشان می‌دهد که گون می‌تواند سلولهای ایمنی را از حالت استراحت به اوج فعالیت سوق دهد.

مطالعات دیگر در چین نشان می‌دهد: تمایل و استعداد گون در جهت رسیانس سیستم ایمنی است بدون اینکه اثرات مهارکننده‌ای داشته باشد.

استفاده طولانی از این گیاه (به مدت ۳۵ روز) فعالیت سلولهای طحال را تشدید کرده و به اوج می‌رساند؛ همچنین درمان با این گیاه اثرات جانبی منفی ناشی از استروئید درمانی را بر روی سیستم ایمنی کاهش می‌دهد.

ریشه گون علاوه بر توانایی مهار رشد تومور بصورت کمکی در درمان عوارض جانبی شیمی درمانی بکار می‌رود و مخصوصاً هنگامی که بصورت ترکیب با عصاره *privet ligustrum lucidum* مصرف شود کارایی آن در مهار تومورها افزایش می‌یابد.

کتیرا محصول اصلی گیاه گون است. کتیرا عبارت است از ترشحات صمغی خشک شده حاصل از گیاه آستراگالوس گومی فرا که آن را تحت عنوان گوم تراگاکانت یا گون می‌شناسند. گیاه مولد کتیرا نبات کوچکی است به ارتفاع یک متر بومی آسیای صغیر، ایران، سوریه و یونان. در اثر خراش دادن ساقه گیاه جدار سلولهای اشعه مرکزی و سلولهای پارانشیمی با جذب آب به تدریج بدل به صمغ می‌شود، فشار تولید شده سبب رانده شدن صمغ به طرف شکاف می‌گردد. صمغ در مجاورت هوا در اثر تبخیر آب به تدریج سخت می‌گردد. شکل محصول خشک شده بستگی به نوع شکافی که بر روی ساقه ایجاد شده است دارد.

کتیرای نوع خوب از شکاف دادن ساقه های اصلی و شاخه های قدیمی حاصل می‌شود. کتیرا به صورت ورقه ای، روبانی، تکه ای و مفتولی بوده و هر چه زمان خشک شدن صمغ ترشح شده کوتاهتر باشد به همان نسبت کتیرای حاصل سفیدتر و شفاف تر خواهد بود و کتیراهای درجه ۳ و ۲ دارای رنگ کدر میباشند. کتیرای صادر شده از بنادر خلیج فارس به نام کتیرای ایرانی موسوم بوده و در نوع خود از بهترین ها است. کتیرا دارای ۱۵-۱۰٪ آب، ۴-۳٪ مواد معدنی و ۳٪ نشاسته

است. کتیرا دارای باسورین (که کمپلکسی از اسیدهای پلومتوکسی است) می باشد. باسورین که ۶۰-۷۰٪ کتیرا را تشکیل می دهد شامل گالاکتورونیک اسید متصل به قندهای گالاکتوز و گزیلوز می باشد. باسورین جسمی است که در آب، بخصوص در آب سرد غیر محلول ولی به خوبی در آن متورم می شود.

کتیرا در صنایع داروسازی به عنوان یک عامل امولسیون کننده، سوسپانسیون کننده و عامل افزایشنده و ویسکوزیته و تهیه مسیلاژ مصرفدارد. در ساخت کرم ها، ژل ها و امولسیون ها با غلظت مختلف بسته به کاربرد فرمولاسیون و نوع صمغ مصرف می شود. صمغ کتیرا یک عامل تحریک کننده نبوده و نباید عامل حساسیت زا تلقی شود. از نظر درماتولوژی بی ضرر بوده و یک نرم کننده است.